

Felix van de Laar & Peter Derkx

Genen

wat willen we ermee ?

21 wetenschappers over
de consequenties van genomics

Garant

Felix van de Laar & Peter Derkx

Genen – wat willen we ermee?

21 wetenschappers over
de consequenties van genomics

Garant

Antwerpen-Apeldoorn

Felix van de Laar & Peter Derkx
Genen – wat willen we ermee?
21 wetenschappers over de consequenties van genomics
Antwerpen – Apeldoorn
Garant
2011

154 blz. – 24 cm
D/2011/5779/23
ISBN 978-90-441-2730-0
NUR 737/870

Omslagontwerp: Koloriet
Fotografie: Felix van de Laar
© De auteurs & Garant-Uitgevers n.v.

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veeveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke, voorafgaande en schriftelijke toestemming van de auteurs en van de uitgever.

Garant
Somersstraat 13-15, B-2018 Antwerpen
Koninginnelaan 96, NL-7315 EB Apeldoorn
www.garant-uitgevers.be info@garant.be
www.garant-uitgevers.nl info@garant-uitgevers.nl

Inhoud

Inleiding	7
<i>Celeste Condit</i> Het goede begeerlijk maken	17
<i>Eric Juengst</i> We hebben weinig genen maar heel veel microben	27
<i>Paul Cilliers</i> Wij hebben bij elke ingreep een 'oneindige verantwoordelijkheid'	33
<i>Marli Huijjer en Peter Derkx</i> Aan het héle leven mag nog wel wat verbeteren	41
<i>Guido Ruivenkamp en Kees Pieters</i> Dankzij open source kennis wereldwijd verspreiden en verfijnen	53
<i>Cor van der Weele en Michiel Korthals</i> Maatschappelijke problemen gaan vóór wetenschappelijke interesses	67
<i>Alle Bruggink en Lotte Krabbenborg</i> Kansen veel meer sámen onderzoeken	77
<i>Fernando Suárez Müller</i> Specialismen moeten elkaar ook weer opzoeken	87
<i>Tatjana Meira-Kochetkova</i> We kunnen alleen zelf groeien	95
<i>Fons Werrij en Harry Kunneman</i> Veel ouderwets onderzoek is nog erg nodig	103
<i>Anders Nordgren en Brendon Larson</i> Met DNA-kennis naar het verleden kijken en de natuur observeren	113

<i>Han Somsen</i>	
Technologieën hebben van zekerheden ficties gemaakt	121
<i>Klasien Horstman</i>	
'Risico' is een veel te simpel en misbruikt begrip	129
<i>Hub Zwart</i>	
We weten nu dat zaken met elkaar <i>samenhangen</i>	135
<i>Sigrid Sterckx</i>	
Octrooien steeds minder zinvol voor vele partijen	143
Index	149

Genen - wat willen we ermee?

Even voelden we ons almachtig, toen in 2000 het hele menselijk genoom was ontrafeld. Genetica werd uitgebreid tot 'genomics'. Niet alleen konden we allerlei eigenschappen aan onze genen gaan toeschrijven; we zouden ook mooie eigenschappen kunnen gaan maken en ziektes juist uitschakelen.

Erfelijkheidsonderzoek kun je nu voor een paar honderd euro laten doen - de vraag is wat je aan de gegevens hebt. Ondertussen weten we wel veel meer van erfelijke verbanden van aandoeningen, maar met die kennis kunnen we ze nog steeds niet zomaar genezen.

Het 'genomics'-onderzoek is zó fundamenteel, de verwachtingen waren zó hooggespannen, dat er ethici bij werden gehaald om na te denken over de mogelijk verstrekkende gevolgen van dit onderzoek. Maar de ethici draaien het liever om en vragen: welk wetenschappelijk onderzoek hebben we nodig voor de grote problemen waar we nog steeds mee zitten?

In dit boek spreken 21 wetenschappers zich uit over onderwerpen die met genomics samenhangen. Over hoe ingewikkeld het (menselijk) leven in elkaar zit; over de zin en onzin om heel lang en gezond te willen leven; over het belang en het gevaar van hoog-technologisch onderzoek voor ons aller welzijn; over de algemene toegankelijkheid en toepasbaarheid van wetenschappelijke kennis; etc.

De geïnterviewden waarschuwen voor te hoge verwachtingen; voor te ingrijpende maatregelen rond het gebruik van genomics; voor het stellen van verkeerde prioriteiten; en ze stellen voor om daar meer, en opener, met elkaar over te praten.

ISBN 978-90-441-2730-0

9 789044 127300